

Grundlæggende undervisningsmateriale

- til inspiration

Det retspsykiatriske omsorgsarbejde

44789

Udviklet af:
Asta Nielsen
Social- og Sundhedsskolen
Gjesinglund Alle 4
6715 Esbjerg N
Tlf.: 76106010

1. Uddannelsesmålets sammenhæng til FKB/TAK

Arbejdsfunktioner

Personalet på den retspsykiatriske afdeling, varetager sygeplejen til den psykiatriske patient, der er underlagt en retslig bestemmelse.

Personalet i den retspsykiatriske afdeling skal udøve psykiatrisk sygepleje ud fra en viden om betydningen af omsorg, tillid og magtudøvelse. Det er vigtigt at være opmærksom på den retspsykiatriske patients baggrund og kultur for derved at kunne etablere en anerkendende relation.

Forebyggelse mod tilbagefald til ny kriminalitet er en del af sygeplejen i den retspsykiatriske afdeling. Her etablering og/eller opretholdelse af et socialt netværk for patienten, der ligger uden for det kriminelle og misbrugende miljø.

Deltagerforudsætninger

Deltagerne er personer der er beskæftiget på retspsykiatriske afdelinger som social og sundhedsassistenter eller plejere. Det forventes at deltagerne forholder sig konstruktivt kritisk til uddannelsesindholdet. Endvidere er det vigtigt at deltagerne er aktiv og bidrage med erfaringer fra egen praksis.

Struktur

Det kunne være hensigtsmæssigt at dele uddannelsen i 2 moduler. Formålet ville være at i slutningen af 1. modul kunne kursisten formulere et fokusområde, som kunne danne grundlag for fordybelse i egen afdeling mellem de 2 moduler. Det pædagogisk princip som anbefales, bygger på veksling mellem katederundervisning og diskussionsgrupper. Det er vigtigt at gøre deltagerne aktive i begge former, da eksempler fra deres praksis vil føre til den direkte nytteværdi.

2. Ideer til tilrettelæggelse

Temaer

Tema 1: Velkomst, introduktion, præsentation.

Her præsenterer deltagerne og de faste lærere sig for hinanden. Derefter fremkommer deltagerne og de faste lærere med gensidige forventninger og krav til uddannelsen og dets forløb.

Gennemgang af formål og mål kan ske i grupper – hvor deltagerne sætter målene op i forhold til deres forventning, og derved bliver mere bevidste og målrettet i forhold til indholdet i kurset. Gruppearbejdet afsluttes med fælles dialog på klassen.

Tema 2: Lovgivningen vedrørende patienter der er underlagt retspsykiatrisk behandling.

Der tages udgangspunkt i de rammer af juridisk lovbestemmelser og bekendtgørelser, der er gældende for de retspsykiatriske afdelinger og klienterne . Deltagerne kan i grupper via Internet eller tilgængelig litteratur, finde frem til de love og bekendtgørelse, der er gældende og derefter blive bevidst om, hvordan de juridiske love og bekendtgørelser komme til udtryk i den sundheds-sygeplejepleje de udfører.

Tema 3: Angst

Deltagerne skal arbejde betydningen af angsten, både hos den retspsykiatriske patient og den professionelle udøver. Her kan der sætte fokus på, hvordan det er for deltagerne at have et arbejdsfelt, hvor patienterne på én eller anden måde er traumatiseret. Der tages udgangspunkt i hvilke sårbare patienter, der indlægges på afdelingen, og som har angsten i større eller mindre grad det meste af tiden. Hvilken adfærd har de og hvordan påvirker det den professionelle udøver. Der kan arbejdes med praksisbeskrivelser og ud fra dem kan der kobles teori på. Der sættes fokus på kollegial og tværfagligt samarbejde, samt blive indført i supervisionens muligheder for at den enkelte kan finde nye handlemåder.

Angsten kan kobles sammen med vold – at gøre deltagerne bevidst om egen rolle i voldssituationer – for derved at kunne forebygge volden. Der kan tages udgang i ”Vold og trusler på arbejdet” af Peter Berliner.

Tema 4: Omsorg, tillid, magtudøvelse.

Livshistorier kan danne baggrund for, at det kan være muligt at yde omsorg på trods af de handlinger, som den retspsykiatriske patient har udøvet. Ved at bruge aktiv lytning vil der oparbejdes en vis form for tillid. Det er vigtigt at være bevidst om magtens betydning i de relationer deltagerne har i forhold til de indlagte patienter. Det vil være relevant at tale om den positive og negative magt. Det kan ske ud fra Merry Scheels sygeplejeteorier ”Interaktionel sygeplejepraksis”. Her kan der arbejdes med case, se bilag 1.

Tema 5: Omsorg for de pårørende og netværkskabende tiltag.

At inddrage de pårørende i behandlingen i så stor udstrækning som muligt. At være bevidst om hvilke tilbud der kunne få patienten til at bevæge sig væk fra det kriminelle og misbrugende miljø. Den motivationsskabende samtale kan danne grundlag for at imødekomme patientens egne ønsker og behov for samhørighed med andre. Anerkendelse og empati er elementer der kan indgå i undervisningen.

3. Opgaver og undervisningsmaterialer

Der kan arbejdes med praksisbeskrivelse samt case. Mellem de to moduler finder hver deltager en fokuspunkt, som de vil fordybe sig i. Fokuspunktet deler man med en gruppe og det er også denne gruppe man fortæller hvordan det er gået når man vender tilbage til 2. modul.

Undervisningsmateriale: Tavle, flip-over, video, overhead samt adgang til PC'er med netforbindelse.

4. Litteraturliste mv.

Dall, Mads Ole og Hansen, Solveig: *Slip anerkendelsen løs*

Bang, Susanne: *Rørt, ramt og rystet*

Poulsen, Henrik Day og Gottlieb, Peter og Adserballe, Hans: *Ret og tvang i psykiatrien*

Jensen, Bente Egelund og Mose, Susan: *Psykologi i praksis*

Peter Berliner: *Vold og trusler på arbejdet*

Scheel, Merry: *Interaktionel sygeplejepraksis*

Lindstrøm, Curt: *Vold*

Det retspsykiatriske omsorgsarbejde

Grundlæggende undervisningsmateriale

Internet:

www.retsinfo.dk

Video:

Det gale hus

Dømt til behandling 1-2

Dømt til behandling 3